

Ansvarsutredning

Utredning avseende ansvarsfördelning för en stenbro

Sammanfattning

Denna utredning har utförts för att bedöma om det är markägaren eller gemensamhetsanläggningen som bör bära ansvaret för att rusta upp den aktuella stenbron inom fastigheten Vattholma 5:20.

Slutsatsen av denna utredning är att ansvaret för att renovera den aktuella stenbron på Vattholma 5:20 ligger hos gemensamhetsanläggningen, Vattholma ga:2. Detta då det tydligt framgår att bron ingick i begreppet ”väg” samt att EVL tydligt anger att istandsättning och underhåll av bro ingår i vägunderhållsansvaret som överläts till vägsamfälligheten i samband med bildandet. Eftersom det inte heller skett någon omprövning enligt AL som har påverkat detta ansvarsförhållande finns det ingen motivering till att göra någon annan bedömning.

Innehåll

1. Uppdrag	4
1.1. Uppdragsgivare	4
1.2. Uppdragets omfattning	4
2. Bakgrund	4
2.1. Fastighetsrättsliga förutsättningar	4
3. Utredning	5
3.1. Lagstiftning	5
3.2. Vägföreningens bildande.....	5
3.3. Lagen om enskilda vägar	6
3.4. Övergång till gemensamhetsanläggning	6
4. Slutsats	7
4.1. Ansvarsfördelning.....	7
4.2. Fastställa ansvarsfrågan.	7

1. UPPDRAG

1.1. Uppdragsgivare
Uppsala kommun.

1.2. Uppdragets omfattning

Uppdraget omfattar utredning av ansvarsfrågan avseende en stenbro på fastigheten Uppsala Vattholma 5:20, se *figur 1*. Detta uppdrag ska klargöra vem som bör ansvara för brokonstruktionen.

Figur 1: Kartbild från Lantmäteriets karttjänst med aktuell bro inom den röda ringen.

2. BAKGRUND

2.1. Fastighetsrättsliga förutsättningar

Fastigheten Vattholma 5:20 ägs av Uppsala kommun. Gemensamhetsanläggningen, Vattholma ga:2 är väghållare för den aktuella vägsträckan och gemensamhetsanläggningen förvaltas av samfällighetsföreningen Vattholma vägförening.

Gemensamhetsanläggningen bildades år 1978 och sedan dess har det inte skett någon förändring på gemensamhetsanläggningen som påverkar den aktuella vägsträckan eller ansvarsutredningen.

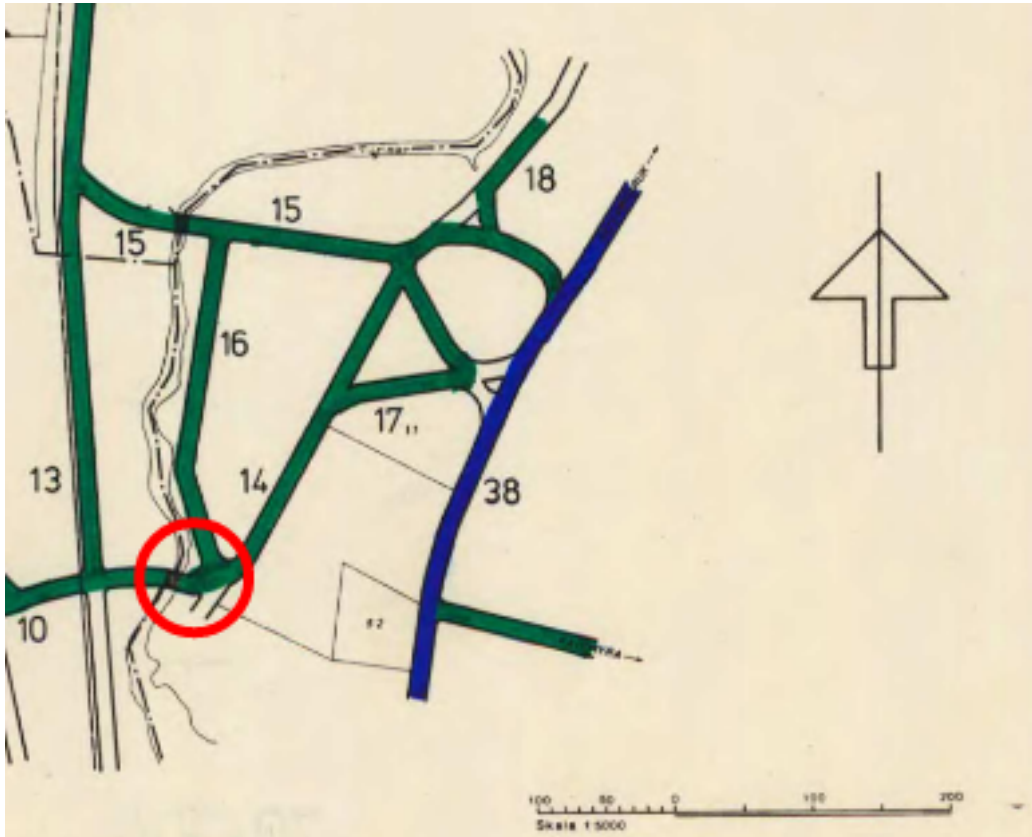
3. UTREDNING

3.1. Lagstiftning

Vägsamfälligheten bildades vid förrättning enligt Lagen (1939:608) om enskilda vägar (EVL). EVL upphörde, med vissa övergångsvisa undantag, att gälla vid utgången av år 1997. Upphörande av EVL regleras i Lag (1997:620) om upphävande av lagen (1939:608) om enskilda vägar. Upphörandet av EVL reglerar bl.a. att samtliga vägsamfälligheter skall anses utgöra en gemensamhetsanläggning bildad vid Anläggningslag (1973:1149) (AL).

3.2. Vägföreningens bildande

Vägföreningen bildades år 1978 vid förrättning enligt EVL, akt 03-78:339. I förrättningen framgår bl.a. att vägar markerat med grönt ska ingå i vägföreningen, se *figur 2*. Det framgår även att vägföreningen tog över vägarna i befintligt skick samt ansvaret för väghållning, standard och underhåll året om.

Figur 2: Kartbild från akt 03-78:339 med aktuell bro inom röd ring.

3.3. Lagen om enskilda vägar

Vad som innefattas i begreppet ”väg” definieras i 2 § EVL där det framgår att en bro som vägen går över ska ingå, se nedan för fullständig lydelse på § 2 EVL.

2 § Till väg höra vägbana och de områden därinvid, som stadigvarande tarvas för vägbanans bestånd och underhåll, såsom slänt, bankett, dike och upplagsplats, ävensom trumma, skyddsvärn, vägmärke och annan för vägens bestånd eller brukande utförd anordning.

Lika med väg anses till väg ansluten brygga, bro eller färja med färjläge. *Lag (1947:183).*

EVL definierar även vad som ingår i det väghållningsansvar som vägsamfälligheten tog över i samband med bildandet. Det definieras i 3 § EVL att väghållning omfattar bl.a. byggande av väg, omläggning, förbättring av väg och vägunderhåll. Paragrafen utvecklar begreppet ”vägunderhåll” och nämner där att underhåll och iståndsättning av bro ingår i begreppet, se nedan för fullständig lydelse av 3 § EVL.

3 § Vaghållning omfattar byggande av väg, vägunderhåll och vintervaghållning.

Såsom byggande av väg anses förutom anläggning av ny väg även omläggning och förbättring av väg.

Till vägunderhåll räknas dels åtgärd för vägs vidmakthållande i ett för dess ändamål tillfredsställande skick, såsom påförande av vaghållningsämnen, vägbanans jämnande, dikesrensning, underhåll och istandsättning av bro eller färja samt ombyggnad av trumma, dels uppsättande av skyddsvärn, vägmärke eller annan dylik anordning, såvida åtgärden ej företages i samband med vägens byggande, dels ock öppnande och stängande av rörlig bro samt drift av färja.

Vintervaghållning omfattar arbete för att hålla vägbanan till erforderlig bredd fri från hinder av snö och is ävensom för dess utmärkande, där så tarvas, så ock åtgärd för vägbanans bättrande genom påskotning av snö, där å kortare sträckor till följd av ojämn snösamling uppstått menföre, som med hänsyn till trafikens art och omfattning är till avsevärd olägenhet.

3.4. Övergång till gemensamhetsanläggning

När EVL upphörde att gälla 1997 tillkom Lag om upphävande av EVL som styr vad som ska gälla i denna övergång. I 2 § framgår där att vägar och andra anläggningar som omfattas av en samfällighets vaghållning enligt EVL ska anses utgöra en gemensamhetsanläggning bildad enligt AL, se fullständig lydelse av 2 § nedan.

2 § Vägar och andra anläggningar som omfattas av en samfällighets vaghållning enligt lagen (1939:608) om enskilda vägar eller motsvarande äldre bestämmelser skall anses utgöra en gemensamhetsanläggning bildad vid förrättning enligt anläggningslagen (1973:1149). Som deltagande fastigheter skall anses de fastigheter som ingick i samfälligheten vid utgången av år 1997.

I fråga om samfälligheter som avses i första stycket skall dock bestämmelserna om beräkning av andelstal i lagen om enskilda vägar gälla till dess nya grunder för fördelning av kostnaderna för gemensamhetsanläggningen har fastställts enligt anläggningslagen. Om andelstalen grundas på taxeringsvärden skall nya andelstal fastställas enligt anläggningslagen med verkan senast från och med den 1 januari 2005. *Lag (2002:1126)*.

Det som beslutats i förrättningen enligt EVL skall dock gälla till dess att gemensamhetsanläggningen omprövas enligt AL. Det genomfördes en anläggningsförrättning år 1994, akt 03-93:326. Den förrättningen berörde varken aktuell vägsträcka eller dess ansvar. Även AL definierar begreppet ”väg” som vägbanan samt övriga väganordningar som behövs för vägens bestånd, se fullständig lydelse av 46 § AL nedan.

46 § Till väg hör vägbana och övriga väganordningar.

Anordning, som behövs för vägens bestånd, drift eller brukande är väganordning. Väganordning är också till väg ansluten brygga eller färja med färjeläge.

4. SLUTSATS

4.1. Ansvarsfördelning

Utifrån utredningen ovan är vår bedömning att ansvaret för att renovera den aktuella stenbron på Vattholma 5:20 ligger hos gemensamhetsanläggningen, Vattholma ga:2. Detta då de tydligt framgår att bron ingick i begreppet "väg" samt att EVL tydligt anger att istandsättning och underhåll av bro ingår i vägunderhållsansvaret som överläts till vägsamfälligheten i samband med bildandet. Eftersom det inte heller skett någon omprövning enligt AL som har påverkat detta ansvarsförhållande finns det ingen motivering till att göra någon annan bedömning.

4.2. Fastställa ansvarsfrågan.

Om parterna inte kan komma överens om att denna bedömning ska gälla krävs det en lantmäteriförrättning för att fastställa frågan. Någon av parterna behöver då ansöka om en fastighetsbestämning. Lantmäteriet kommer då att ta ställning till vem som har ansvaret för bron, antingen genom att utreda frågan och utifrån det ta ett fastighetsbestämningsbeslut eller avvisa ansökan då de inte anser att det finns någon oklarhet. Det kan vara värt att notera att förrättningskostnaderna vid en fastighetsbestämning kommer att fördelas utifrån vad som är skäligt vilket innebär att båda parterna kommer behöva betala en viss del av förrättningskostnaderna.

Leo Björklund
Lantmätare